



OTSUS

17.09.2021 nr 1.1-2/21/136

**Riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59  
Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede  
eelprojektiga kavandatavate tegevuste  
keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele  
vastavaks tunnistamine**

Transpordiamet, kes kavandatava tegevuse osas on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 8 alusel arendaja ja § 9 alusel otsustaja, esitas asutusesiseselt keskkonnakorralduse juhile riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi nõuetele vastavaks tunnistamiseks.

**I. ASJAOLUD**

Transpordiamet esitas sisemise korraldusena taristu arendamise osakonna keskkonnatalitusele taotluse KMH algatamiseks riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavatele tegevustele. KeHJS § 26<sup>1</sup> lg 1 alusel võib lisaks KeHJS §-s 3 sätestatud arendaja soovi korral kavandatava tegevuse keskkonnamõju hinnata ehitusprojekti koostamise käigus KeHJS-s sätestatud korras, arvestades KeHJS §-s 26<sup>1</sup> sätestatud erisusi.

Projekti eesmärgiks on riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru (Tammiste) ja riigitee 59 Pärnu-Tori (Sindi) vahelise silla ja ühendusteede (Pärnu suur ümbersõit km 11,2-12,5) parima lahenduse väljaselgitamine ja eelprojekti koostamine. Tegemist on perspektiivse Pärnu suure ümbersõidu lõiguga, mille koridor on määratud Pärnu maakonnaplaneeringut täpsustavas teemaplaneeringus „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 92,0-170,0“. Projektiga nähakse ette teedevõrgu asukoha täpsustamine ja teemaa vajaduse määramine projekteeritava lõigul. Kavandatava tegevuse asukohaks on Pärnu maakond, Tori vald. Projekteeritav uus ühendustee jääb Kiisa küla ja Sindi linna territooriumile ning ületab Pärnu jõe.

Transpordiameti keskkonnatalituse juhataja algatas 17.02.2021 otsusega nr 1.1-2/21/19 riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH. Transpordiamet teavitas KMH algatamisest 19.02.2021 „Ametlikes Teadaannetes“ teadaandega nr 1718900 ning menetlusse kaasatavaid asjaomaseid asutusi 22.02.2021 kirjaga nr 8-5/21/4626-1. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud isikute ja muude menetlusosaliste teavitamiseks KMH algatamisest avaldati otsuse resolutsiooni Transpordiameti teates ajalehes Maa Elu 25.02.2021.

KeHJS § 15<sup>1</sup> kohaselt peab enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist otsustaja küsima programmi sisu kohta seisukoha kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisu piisavuse osas. Transpordiamet küsis 23.04.2021 kirjaga nr 8-5/21/9999-1 ja 25.05.2021 kirjaga nr 8-5/21/9999-8 seisukohti Keskkonnaametilt, Põllumajandus- ja Toiduametilt, Terviseametilt, Maa-ametilt, Muinsuskaitseametilt, Päästeametilt, Rahandusministeeriumilt, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt, Tori Vallavalitsuselt ja Pärnu Linnavalitsuselt.

Keskkonnaamet 24.05.2021 kirjaga nr 6-3/21/4015-3, Muinsuskaitseamet 21.05.2021 kirjaga nr 5.1-17.6/481-2 ning Pärnu Linnavalitsus 10.06.2021 kirjaga nr 8-3/4732-1 esitasid KMH programmi täiendamiseks seisukohad. Muinsuskaitseamet täpsustas esitatud asjaomase asutuse seisukohta 15.06.2021 kirjaga nr 1.1-7/1868-1.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 20.05.2021 kirjaga nr 1.10-17/21-0054/1147-3, Maa-Amet 20.05.2021 kirjaga nr 6-3/21/3341-3, Põllumajandus- ja Toiduamet 18.05.2021 kirjaga nr 6.2-1/4079-1, Päästeamet 03.05.2021 kirjaga nr 7.2-3.4/3043-2, Terviseamet 07.05.2021 kirjaga nr 9.3-4/21/2046-3 ning Tori Vallavalitsus 09.06.2021 korraldusega nr 426 pidasid KMH programmi asjakohaseks ja piisavaks.

Rahandusministeerium KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse ning ekspertrühma koosseisu piisavuse kohta seisukohta ei esitanud.

Transpordiamet edastas asjaomastelt asutustelt saabunud seisukohad KMH eksperdirühmale ning KMH eksperdirühm täiendas saadud info alusel KMH programmi.

Riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programmi avalik väljapanek toimus ajavahemikus 2.08-16.08.2021.

KMH programmi avalikust väljapanekust ja arutelu toimumisest teatas Transpordiamet ajalehes Pärnu Postimees (31.07.2021), ametlikus väljaandes „Ametlikud Teadaanded“ 30.07.2021 (teade nr 1794878), teadetega Tori vallas asuvas Sindi raamatukogus ja Sindi bussipeatuses ning Tori vallavalitsuse hoones.

30.07.2021 kirjaga nr 8-5/21/18670-1 teavitas Transpordiamet KMH programmi avalikust väljapanekust ja arutelu toimumisest KeHJS § 16 lõikes 3 nimetatud asutusi ja isikuid elektrooniliselt ja 1 puudutatud isiku puhul kirjaga paber kandjal. KMH programmi eelnõuga oli võimalik tutvuda Transpordiameti kodulehel rubriigis „Maanteed, veeteed, õhuruum“ → „Keskkonnamõju“ → „Keskkonnamõju hindamise teated“ (<https://www.mnt.ee/et/riigitee-5-panu-rakvere-someru-ja-riigitee-59-panu-tori-vahelise-silla-ja-uhendusteede>).

KMH programmi avalik arutelu toimus Sindi Seltsimajas 18.08.2021 algusega kell 18.00 ning samal ajal ülekandena veebikeskkonnas MS Teams. Koosolekuga liitumise link oli leitav Transpordiameti kodulehel KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumise teates ning asutustele ja isikutele 30.07.2021 saadetud teavituskirjas.

KMH programmi avalikul arutelul tutvustati kavandatavat tegevust, projekti ajakava ning KMH programmi sisu. Avalikul arutelul suuliselt esitatud küsimustele vastati kohapeal suuliselt. KMH programmi avaliku arutelu protokoll on lisatud KMH programmile.

KMH programmi avaliku väljapaneku jooksul esitas oma ettepanekud ja küsimused KMH programmi kohta üks ettevõtte, üks menetlusse kaasatud isik esitas küsimused, mis puudutasid riigiteede 5 ja 59 vahelise silla ja ühendusteede projektlaendumist ja maade võõrandamist ning OÜ Elektrilevi saatis tüüpkirja tehniliste tingimuste taotlemise kohta.

Riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programmi avalikustamise ja avaliku arutelu järgselt täiendatud programm koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega, nende arvestamise selgituste, arvestamata jätmise põhjenduste ning programmi avaliku arutelu protokolliga on asutusesiselt esitatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Transpordiamet on KeHJS § 9 ja ehitusseadustiku § 99 lõike 2 ning § 101 lõike 2 alusel otsustajaks ehk projekteerimistingimuste ja ehitusloa andjaks riigiteel, mistõttu KeHJS § 18 lõigete 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub Transpordiameti pädevusse.

## **II. KMH PROGRAMMI VASTAVUSE KONTROLL**

Vastavalt KeHJS § 18 lõikele 1 esitab arendaja pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lõikes 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Transpordiamet peab KeHJS § 18 lõike 2 alusel tuginedes KeHJS § 15<sup>1</sup> kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS § 13-s sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

### **2.1 KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele**

KMH programmis on vastavalt KeHJS §-le 13 nimetatud kavandatava tegevuse eesmärk ja asukoht (ptk 3.1. ja 3.2.), kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus (ptk 3.3.), eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 5), kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega (ptk 4), teave kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutavate keskkonnamelementide kohta (ptk 7), ajakava (ptk 8), andmed arendaja kohta ning juhteksperdi nimi ja eksperdirühma koosseis, nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga rühma kuuluv isik hindama (ptk 2) ja asjaomaste asutuste loetelu koos menetlusse kaasamise põhjendustega (ptk 9.1.). Kuna Transpordiamet on arendaja ja tegevusloa andja ühes isikus, siis tegevusloa taotlust asutusesisest ei esitata, vaid antakse sisemine töökorraldus.

Lähtudes eeltoodust on riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevuste KMH programm koostatud vastavalt KeHJS § 13 sätestatud nõuetele. Asjaomaste asutuste ettepanekutega on programmi täiendamisel arvestatud või on põhjendatud ettepanekutega arvestamata jätmist (KMH programmi ptk 9, tabel 11), avaliku arutelu protokoll on lisatud KMH programmile (lisa 3). KMH programmi avaliku väljapaneku ajal esitatud küsimused ja seisukohad ning vastused neile on esitatud KMH programmi ptk 9.3.

### **2.2 KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks**

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on hinnata ja kirjeldada kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnevat eeldatavat olulist mõju keskkonnale, analüüsida selle mõju vältimise või leevendamise võimalusi nii ehitus- kui kasutusajaks ning teha ettepanek sobivaima lahendusvariandi valikuks.

Keskkonnamõju hindamise objektiks on riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevustega kaasnevad keskkonnamõjud. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru (Tammiste) ja riigitee 59 Pärnu-Tori (Sindi) vahelise silla ja ühendusteede (Pärnu suur übersõit km 11,2-12,5) parima lahenduse väljaselgitamine ja eelprojekti koostamine. Tegemist on perspektiivse Pärnu suure übersõidu lõiguga, mille koridor on määratud Pärnu maakonnaplaneeringut täpsustavas teemaplaneeringus „Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla (Via Baltica) trassi asukoha täpsustamine km 92,0-170,0“. Projektiga nähakse ette teedevõrgu asukoha täpsustamine ja teemaa vajaduse määramine projekteeritaval lõigul. Kavandatava tegevuse asukohaks on Pärnu maakond, Tori vald.

KMH-s ei käsitleta projekteeritava uue ühendustee alternatiivseid asukohti, sest selle asukoht on määratud Via Baltica teemaplaneeringuga. Teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisel kaaluti Pärnu suure übersõidu (mille osa on projekteeritav teelõik) trassi koridori erinevaid asukoha alternatiive, mille tulemusena leiti parim lahendus. Kavandatavat tegevust ei võrrelda 0-alternatiiviga (ehk olemasoleva olukorraga, kui uut ühendusteed ei ehitata), sest kavandatav ühendustee ja sild moodustavad osa Via Baltica trassist (Pärnu suurest übersõidust), mille rajamine on otsustatud Via Baltica teemaplaneeringuga ja Pärnu maakonna planeeringuga. Seetõttu ei ole 0-alternatiivi näol tegemist reaalse alternatiiviga. KMH-s hinnatakse kavandatava tegevuse võimalikku olulist mõju looduskeskkonnale, keskkonnaseisundile ja elanikele, samuti kultuurilisele ja sotsiaal-majanduslikule keskkonnale ning võimaliku mõjuala ulatuses väljaspool kavandatava tegevuse ala sõltuvalt mõjuallikast ja mõjutatavast keskkonnaelemendist.

KMH käigus analüüsitakse, hinnatakse ja võrreldakse looduskeskkonna (põhjavesi, pinnavesi, sademevesi, sh valingvihmad, pinnas, Natura ala, kaitstavad loodusobjektid, taimestik, loomastik, rohevõrgustik jms), kultuuripärandi (kultuurimälestised, pärandkultuuriobjektid, väärtuslikud maastikud) ning sotsiaal-majanduslikke (inimeste tervis, heaolu ja vara, välisõhu kvaliteet, müraolukord, vibratsioon) tegureid ning tuakse esile nende omavahelised seosed. Eeldatavalt tekkivaid mõjusid hinnatakse vastavalt mõjude suurusele, kestvusele (lüh- ja pikaajalisus), mõjude iseloomule, kumulatiivsusele ning mõjude olulisusele.

KMH programmi tabelis 8 käsitletakse projekteerimise käigus teostatavaid uurimistöid, mille tulemusi kasutatakse KMH läbiviimisel, järelduste tegemisel ning põhjendatud vajadusel leevendus- ja seiremeetmete väljatöötamisel. KMH käigus viiakse läbi Natura asjakohane hindamine seoses Pärnu jõe loodusala paiknemisega projektialal ja seoses võimalike mõjudega loodusale. Mõju hindamisel lähtutakse Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidest.

KMH aruande koostamisel kasutatakse andmeid Maa-ameti X-GIS Geoportaali kaardirakendustest (maainfo, detailplaneeringud, kitsendused, maardlad, looduskaitse ja Natura 2000, karuputke levialad, kultuurimälestised, pärandkultuuriobjektid, ohtlikud ettevõtted, maaparandussüsteemid, maanteed jms), Keskkonnaregistri, Kultuurimälestiste riikliku registri ja EELISE andmeid, puurkaevude registri (EELIS-VEKA), Eesti Geoloogiateenistuse Eesti Geoloogiafondi jt asjakohaste avalike registrite andmeid, teemakohaseid juhendmaterjale, erialakirjandust, piirkonna kohta koostatud asjakohased uuringuid ja analüüse ning Eesti Vabariigi õigusakte. KMH lähtematerjalide nimekiri on toodud KMH programmi ptk-s 10 ning seda täiendatakse KMH läbiviimise käigus lähtudes vastavate teemade käsitlemisel kasutatavatest täiendavatest allikatest.

Keskkonnamõju hindaja on Skepast&Puhkim OÜ. KMH juhtekspert on Eike Riis (KMH litsents nr KMH0154, litsents kehtib kuni 19.09.2021). KMH eksperdirühma kuuluvad Eike Riis (hinnatav valdkond: Natura 2000, kaitstavad loodusobjektid; mõju inimese tervisele, heaolule ja varale; kultuuripärand), Raimo Pajula (hinnatav valdkond: maismaaelustik (taimestik, loomastik), ökoloogia ja kaitstav loodus, Natura 2000; rohevõrgustik), Rewild OÜ (hindab mõju vee-elustikule ja Natura 2000 aladele), Rauno Kalda (hindab kavandatava tegevuse mõju nahkhiirtele), Ingo Valgma (hinnatavad mõjuvaldkonnad: hüdrogeoloogia, sademevesi ja puukaevud), Marju Kaivapalu (kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega ning mõju inimeste liikumisvõimalustele), Moonika Lipping (hinnatav valdkonnad on välisõhu saaste; pinnas), Kajaja Acoustics OÜ (hinnatav valdkond müra (sh välisõhus leviva müra uuringu koostamine) ja vibratsioon), Marko Lauri (GIS-analüüs). Vajadusel kaasatakse täiendavalt eksperte.

Transpordiameti hinnangul on KMH programm asjakohane ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks.

### **2.3 KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine**

KeHJS § 15<sup>1</sup> kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15<sup>1</sup> lõikest 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

Keskkonnaamet 24.05.2021 kirjaga nr 6-3/21/4015-3, Muinsuskaitseamet 21.05.2021 kirjaga nr 5.1-17.6/481-2 ning Pärnu Linnavalitsus 10.06.2021 kirjaga nr 8-3/4732-1 esitasid KMH programmi täiendamiseks seisukohad. Muinsuskaitseamet täpsustas esitatud asjaomase asutuse seisukohta 15.06.2021 kirjaga nr 1.1-7/1868-1. Ettepanekutega on programmi täiendamisel arvestatud või on põhjendatud ettepanekutega arvestamata jätmist (KMH programmi lisa 2, tabel 11). Transpordiamet nõustub KMH programmis tehtud paranduste ja muudatustega.

KeHJS § 16 lõigete 1 ja 5 kohaselt tuleb korraldada KMH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu, mille käigus on igapähele õigus tutvuda KMH programmi ning muude asjakohaste dokumentidega, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid. KMH programmi avaliku väljapaneku jooksul esitasid oma seisukohad ja küsimused üks ettevõtte, üks menetlusse kaasatud isik esitas küsimused, mis puudutasid riigiteede 5 ja 59 vahelisa silla ja ühendusteede projektlahendust ning maade võõrandamist ning OÜ Elektrilevi saatis tüüpkirja tehniliste tingimuste taotlemise kohta. KMH programmi puudutavale küsimusele vastas KMH juhtekspert avaliku arutelu käigus suuliselt ning Transpordiamet vastas kirjalikult 01.09.2021 kirjaga nr 8-5/21/18670-5. Ülevaade KMH programmi kohta avalikustamise ajal saabunud kirjast ja sellele antud vastused on toodud KMH programmi punktis 9.3. ja tabelis 12. Avalikul arutelul esitatud küsimustele vastati kohapeal suuliselt ning need on kantud avaliku arutelu protokollis (KMH programmi lisa 3).

### **III. OTSUS**

Arvestades eeltoodut, tuginedes KeHJS § 9, § 13, § 18 lõigetele 2-4 ja 8, ehitusseadustiku § 99 lõikele 2 ja § 101 lõikele 2 ning Transpordiameti peadirektori 22.07.2021 korralduse nr 1.1-3/21/322 „Volituse andmine“ punktile 1.2.

otsustan:

1. tunnistada riigitee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja riigitee 59 Pärnu-Tori vahelise silla ja ühendusteede eelprojektiga kavandatavate tegevustega keskkonnamõju hindamise (KMH) programm nõuetele vastavaks;
2. Transpordiameti projekteerimise osakonnal teavitada 14 päeva jooksul KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi eraldi kirjaga ning avaldada teade „Ametlikes Teadaannetes“.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Villu Lükk

keskkonnakorralduse juht